

SAMEN MET VERTROUWEN VOORUIT!

DICHTBIJ, DAADKRACHTIG EN DIENSTBAAR

Coalitieakkoord 2026 - 2030

SAMEN MET VERTROUWEN VOORUIT!
DICHTBIJ, DAADKRACHTIG EN DIENSTBAAR

Op 18 maart 2026 hebben de inwoners van Bunschoten, Spakenburg, Eemdijk en Zevenhuizen hun stem laten horen. Daarmee hebben zij richting gegeven aan de toekomst van onze gemeente. Wij zijn dankbaar voor dat vertrouwen en voelen de verantwoordelijkheid om daar zorgvuldig en met overtuiging mee om te gaan. De komende jaren willen wij samen werken aan een gemeente waarin mensen zich thuis voelen, naar elkaar omzien en kansen krijgen om mee te doen.

CAP de Dorpspartij, CDA, SGP en VVD hebben elkaar gevonden in de wens om ons dorp en de kernen daaromheen verder te brengen. Samen vormen wij een brede coalitie van 14 van de 19 zetels in de gemeenteraad. Dat geeft vertrouwen, maar schept ook verplichtingen. Onze gemeente staat voor grote opgaven: goede voorzieningen dichtbij, voldoende woningen, ruimte voor ondernemers en agrariërs, zorg voor wie dat nodig heeft, een bloeiende cultuur en een gezonde financiële basis. Wij willen die opgaven niet op afstand bekijken, maar er samen met inwoners, verenigingen, kerken, bedrijven, vrijwilligers en maatschappelijke organisaties de schouders onder zetten.

Voor u ligt het coalitieakkoord voor de komende jaren. De titel - 'Samen met vertrouwen vooruit!' - zegt precies hoe wij deze periode willen ingaan. Samen, omdat onze gemeente wordt gemaakt door de mensen die er wonen, werken, zorgen, ondernemen, geloven, sporten en zich vrijwillig inzetten. Met vertrouwen, omdat wij weten hoeveel kracht, betrokkenheid en saamhorigheid er in onze gemeenschap aanwezig is. En vooruit, omdat stilstand geen antwoord is op de vragen van vandaag en morgen.

Wij willen een gemeentebestuur zijn dat dichtbij staat, luistert en zichtbaar is. Een bestuur dat besluiten durft te nemen wanneer dat nodig is, maar ook uitlegt waarom keuzes worden gemaakt. Dienstbaar en betrouwbaar zijn betekent voor ons: doen wat we beloven, eerlijk zijn over wat wel en niet kan en zorgvuldig omgaan met het geld en het vertrouwen van onze inwoners. Daarbij houden wij vast aan wat onze gemeente bijzonder maakt: onze zelfstandigheid, onze cultuur, onze identiteit, onze normen en waarden en de sterke sociale cohesie.

In dit akkoord staan afspraken over onderwerpen die veel inwoners direct raken. Over woningen voor jongeren, gezinnen en ouderen. Over goede sportvoorzieningen, een aantrekkelijk centrum en sterke lokale voorzieningen. Over zorg die dichtbij en betaalbaar blijft. Over ruimte voor ondernemers en agrariërs, die belangrijk zijn voor onze werkgelegenheid, ons landschap en onze gemeenschap. En over plannen die de afgelopen jaren zijn voorbereid en nu vragen om uitvoering.

De komende jaren zullen we mooie stappen kunnen zetten, maar ook moeilijke keuzes moeten maken. Dat willen wij open, eerlijk en samen met u doen. Daarom nodigen wij inwoners, ondernemers, verenigingen, kerken, organisaties en vrijwilligers uit om mee te blijven denken en mee te blijven doen. Want de gemeente Bunschoten maken we niet vanuit het gemeentehuis alleen. Dat doen we met elkaar. Samen met vertrouwen vooruit!

CAP DE DORPSPARTIJ
Alfred de Graaf

CDA
Christiaan Buis

SGP
Jan-Bert Heinen

VVD
Wiebe de Boer

1. BESTUUR EN ONDERSTEUNING

WAAR STAAN WE VOOR?

We zetten in op een dienstverlening van hoog niveau en willen een transparante, toegankelijke en open gemeente zijn. Ons bestuur staat dicht bij de inwoners en heeft een luisterend oor voor wat leeft in de samenleving, met aandacht voor onze eigen identiteit. De overheid ondersteunt mensen waar nodig, maar altijd met respect voor hun eigen kracht en verantwoordelijkheid. De gemeente springt bij waar dat nodig is, bijvoorbeeld als basisvoorzieningen zoals zorg, onderwijs en veiligheid in het geding komen, maar laat ruimte voor eigen initiatief en lokaal ondernemerschap. Wij zetten ons maximaal in voor een zorgvuldige belangenafweging en draagvlak bij onze inwoners en ondernemers. Over onze keuzes communiceren wij helder en duidelijk.

WAT HOUDT DIT IN?

- De zelfstandigheid van onze gemeente blijft een kernwaarde en uitgangspunt. Dit geeft ruimte aan ons karakter, onze identiteit en onderscheidenheid. We erkennen dat onze zelfstandigheid van meerdere factoren afhankelijk is en hechten sterk aan een goed werkende democratie. Dit vraagt om actie, vanwege tekorten aan menskracht in organisatie en politiek.

- De gemeentelijke taken worden complexer en vragen steeds meer kennis en kunde. Om als gemeente zelfstandig te blijven, werken we samen met anderen, waarbij we lokale identiteit en accenten in het oog houden. We zien om ons heen dat samenwerking op thema's als bedrijfsvoering loont. Op dit moment werken we op onderdelen samen met Putten. We gaan actief op zoek naar verdere samenwerking met als doel een robuuste bedrijfsvoering. Gemeenschappelijke regelingen kunnen van meerwaarde zijn, maar we houden een kritische blik op de hoeveelheid regelingen en de voordelen voor onze gemeente. We blijven toezien op meer transparantie en betere controle op gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

- De ambities die we hebben, worden uitgevoerd door een productieve en betrokken organisatie. De gemeente krijgt steeds meer taken toebedeeld. Onze ambities en de veelheid van taken vragen steeds meer van gemeenten en haar ambtenaren. We zien de kwetsbaarheid van onze organisatie. We zetten ons in voor een sterke en goed toegeruste organisatie met voldoende medewerkers om de taken uit te voeren. We zijn bereid hierin te investeren. Hiervoor is visie op het gebied van regie, sturing en ambitie noodzakelijk. Ook van raadsleden wordt steeds meer verwacht. Een goed toegeruste griffie, die aandacht heeft voor zowel proces als strategie, is belangrijk.

- De huidige onderhoudskosten van het gemeentehuis zijn dermate hoog dat het onverantwoord is te investeren in het huidige gemeentehuis. De kosten voor renovatie overstijgen daarnaast de kosten van nieuwbouw. Daarom beschouwen we de bouw van een nieuw gemeentehuis als onvermijdelijk. Uitgangspunten hiervoor zijn maatschappelijke waarde voor onze inwoners en betaalbaarheid. Daarom komt er ook ruimte voor woningen en cultuur. Op de oude locatie willen we een flink aantal woningen realiseren.

- De gemeente Bunschoten streeft naar optimale dienstverlening. Daarom blijven we de avondopenstelling op woensdagen tot 20.00 uur en de vrijdagmiddagopenstelling op afspraak van het gemeentehuis behouden. In de gedigitaliseerde maatschappij is online dienstverlening van groot belang. Dit gaat niet ten koste van de bestaande dienstverlening, zoals het maken van een fysieke afspraak, het vrij kunnen binnenlopen van het gemeentehuis en het met contant geld betalen. Er zijn voorzieningen voor mensen die minder digitaal vaardig zijn. Onder alle omstandigheden blijft het mogelijk dat mensen met beperkingen of fysieke ongemakken het gemeentehuis kunnen bezoeken.

- Bestuurlijke vernieuwing staat op onze politieke agenda. Een goed voorbeeld hiervan is het werken met raadsrapporteurs. De eerste ervaringen zijn positief en hier willen we de komende jaren verder mee gaan.

- Wij zijn blij met initiatieven en betrokkenheid van inwoners. We willen meer ruimte creëren voor inspraak en participatie. We stimuleren en ondersteunen bewonersinitiatieven en inwonersparticipatie als er nieuw gemeentelijk beleid wordt opgesteld of uitgevoerd. Het middel "Right to Challenge", om actieve betrokkenheid van inwoners bij het gemeentelijk beleid te betrekken, wordt voortgezet.

- De afhandeling van vragen van inwoners en ondernemers wordt goed gevolgd. Zij hebben recht op een tijdige en duidelijke beantwoording.

- De gemeente communiceert in begrijpelijk Nederlands.

- Maatschappelijke stages voor scholieren worden daar waar mogelijk gefaciliteerd, zodat scholieren vrijwilligerswerk doen als onderdeel van het lesprogramma. Op deze wijze wordt een bijdrage geleverd aan de samenleving.

- Verklaringen Omtrent Gedrag voor gesubsidieerde vrijwilligersorganisaties die met jongeren en kwetsbare mensen werken, blijven verplicht en worden gratis afgegeven.

- Goede juridische toetsing en vastlegging is een vast onderdeel van ons contractmanagement om onze belangen optimaal te behartigen.

- Digitalisering en Artificial Intelligence spelen een steeds grotere rol in de samenleving. Wij verkennen de mogelijkheden van AI voor onze organisatie met respect voor de privacy van onze medewerkers en inwoners. Cybersecurity is essentieel en verdient daarom structurele aandacht.

- We hechten waarde aan de zondagsrust. De huidige afspraken over de invulling van de zondagsrust blijven ongewijzigd.

- De winkelsluiting tot 12.00 uur op Hemelvaartsdag blijft gehandhaafd.

2. OPENBARE ORDE & VEILIGHEID

WAAR STAAN WE VOOR?

Veiligheid is een belangrijke voorwaarde voor een leefbaar dorp. Wij staan voor een gemeente waar mensen zich veilig voelen, waar regels duidelijk zijn en waar het bestuur verantwoordelijkheid neemt voor de veiligheid en het welzijn van de inwoners. Kwetsbare groepen verdienen extra aandacht. We treden actief op tegen criminaliteit, ondermijning, vandalisme en overlast. Daarom zetten we stevig in op zowel handhaving als ook preventie. We bestrijden het verhandelen en gebruik van drugs actief en consequent. We zetten in op het bestrijden van alcoholmisbruik. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners en gemeentelijke medewerkers worden niet getolereerd.

WAT HOUDT DIT IN?

- Een veilige leefomgeving is een basisbehoefte van iedereen en daarom een belangrijk taakveld van de overheid.

- Drugsproblematiek vraagt om een daadkrachtige aanpak, waarbij naast streng optreden een preventieve aanpak vereist is. Vanzelfsprekend worden daarom de handel in drugs, straatverkoop en illegale verkooppunten hard aangepakt. Een veilige, drugsvrije schoolomgeving moet vanzelfsprekend zijn. Het gebruik van drugshonden bij onder andere evenementen zien wij als een goed hulpmiddel bij onze aanpak.

- De hulp van burgers bij veiligheid is cruciaal. De samenleving zelf heeft een grote rol om (sociale) veiligheid te waarborgen. We roepen burgers op om verdachte omstandigheden te melden. We ondersteunen veiligheidsinitiatieven van inwoners, zoals buurtpreventieteams of -apps.

- Onze inwoners mogen erop vertrouwen dat de gemeente Bunschoten, eventueel in samenwerking met omliggende gemeenten, goed voorbereid is op een crisis. Ons crisisbeheersplan is actueel. We zorgen voor noodsteunpunten met voldoende watertappunten en aggregaten. We ondersteunen de landelijke campagnes op het gebied van crisisbeheersing en rampenbestrijding.

- De gemeente stelt een reservistenbeleid op.

- Politie en gemeentelijke toezichthouders (Boa's) moeten zichtbaar en bereikbaar zijn op het juiste moment en op de juiste plek. De rol van de wijkagent in de wijken is hierin onmisbaar. De werkzame uren van de Boa's moeten slim verdeeld worden over de gehele week.

- Wij willen dat onze Boa's goed toegerust zijn met bijvoorbeeld een bodycam of wapenstok.

- Binnen onze gemeente bevinden zich overlastplekken. We denken hierbij aan de parkeergarage Oostpoort en het Oostpoortplein. Samen met omwonenden zoeken we naar een oplossing.

- De keurmerken 'Veilig Wonen' en 'Veilig Ondernemen' worden blijvend gepromoot. We stimuleren het contact tussen politie, bedrijven(kring) en inwoners.

- We zetten vol in op preventie bij de aanpak van jeugdcriminaliteit. Zo komt er meer ruimte voor jongerenwerkers, begeleiders en andere initiatieven om jongeren op het rechte pad te houden. We hebben daarbij ook oog voor nieuwe methoden van criminelen om jongeren te werven.

- Overlast in de woonomgeving is in toenemende mate een probleem en kan snel escaleren. Dit is, en blijft, een punt van zorg en aandacht. Buurtbemiddeling moet zo vroeg mogelijk ingezet worden.

- Bij vandalisme en vernieling van gemeentelijke eigendommen doet de gemeente altijd aangifte en wordt de schade verhaald op de daders of, bij minderjarigen, op de ouders.

- We accepteren géén intimidaties, bedreigingen en geweld tegen hulpverleners, (politieke) ambtsdragers en gemeentelijke medewerkers. Daders worden niet alleen strafrechtelijk, maar ook civielrechtelijk vervolgd. De gemeente verhaalt alle kosten op de daders, van ziekteverzuim tot slachtofferzorg.

- Mensen die concrete veiligheidsrisico's met zich meebrengen, leggen een druk op de veiligheid in de wijken. Wij volgen hierin de landelijke wetgeving en implementeren deze, waar mogelijk, lokaal ter bescherming van de samenleving.

- We willen huiselijk geweld, kindermishandeling en mensenhandel terugdringen. Dit doen we door een intensievere samenwerking tussen het sociaal domein, zorgverleners, jongerenwerkers, onderwijs en het veiligheidsdomein.

- Daklozen die in de buitenruimte verblijven moeten naar de regionale opvang.

- Binnen onze gemeente werken en verblijven arbeidsmigranten. Zij hebben recht op goede woon- en leefomstandigheden. We verwachten van hen dat zij zich als gasten in onze gemeenschap gedragen. Toch zijn er regelmatig zorgen rondom huisvesting en overlast. Wij zien toe op de naleving van de afspraken uit het Convenant huisvesting arbeidsmigranten. Dit gaat onder meer over de maximale bezetting van vier arbeidsmigranten per reguliere woning en strenge controles om overlast in woonwijken tegen te gaan. We onderzoeken de mogelijkheden van een verhuurvergunning voor woningen waar arbeidsmigranten gehuisvest worden.

- Het huisvesten van arbeidsmigranten is daarbij ook een verantwoordelijkheid van de betreffende werkgever. De gemeente roept werkgevers op om die verantwoordelijkheid te nemen. Op arbeidsbemiddelaars rust een verantwoordelijkheid wat betreft het screenen van arbeidsmigranten die hier wonen en/of werken. Arbeidsbemiddelingsbureaus die arbeidsmigranten als personeel leveren in onze gemeente moeten aangesloten zijn bij de Algemene Bond Uitzendondernemingen. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid in het maken van goede afspraken met bedrijven en bemiddelaars.

- Verantwoordelijkheid en solidariteit zijn belangrijk om nieuwkomers een waardige plek in de samenleving te kunnen bieden. Tegelijkertijd zien we dat de Rijksoverheid haar asielbeleid niet op orde heeft. Goede integratie van nieuwkomers in de lokale gemeenschap vinden we belangrijk. We constateren dat onze gemeente hierin al veel doet. We huisvesten op dit moment al minstens 700 arbeidsmigranten, circa 70 vluchtelingen uit Oekraïne en jaar in jaar uit de nodige statushouders. We merken dat hiermee de spankracht van onze lokale gemeenschap zwaar onder druk staat. Dit zien we terug in de druk op onderwijs, gezondheidszorg, woningmarkt, (sociale) infrastructuur en openbare orde.

- Het moet voor onze inwoners mogelijk zijn op een fysieke locatie binnen de gemeente aangifte te doen of een afspraak te maken met een (wijk)agent.

- We pakken de vuurwerkoverlast, die het gehele jaar speelt, proactief aan.

- Ondermijning, oftewel de vermenging tussen de boven- en onderwereld, tast onze democratische en maatschappelijke structuren aan en vraagt om een strenge en effectieve aanpak. Goede samenwerking met ketenpartners als politie, belastingdienst en justitie is noodzakelijk. De route naar het veilig melden van (ondermijnende) criminaliteit moet duidelijk worden gecommuniceerd.

- Het aantal medewerkers van Openbare Orde & Veiligheid is op niveau om ondermijning voldoende aan te kunnen pakken.
- De vrijwillige brandweer is belangrijk voor de veiligheid van onze gemeente. We zien een belangrijke rol van de brandweer bij reanimaties. We blijven de brandweer goed faciliteren. De goede samenwerking met de Veiligheidsregio Utrecht wordt voortgezet.
- We zien scherp toe dat de aanrijtijden van de hulpdiensten behaald worden.
- We willen een goed dekkend AED-netwerk met publiek toegankelijke defibrillatoren in de gemeente. We brengen duidelijk in kaart waar deze zich bevinden.
- Het vergroten van de maatschappelijke weerbaarheid tegen cybercriminaliteit en babbeltrucs vinden we belangrijk. Daarom investeert de gemeente in het vergroten van deze weerbaarheid door goede voorlichting en training van digitale vaardigheden voor onze inwoners.
- We houden vast aan het huidige beleid waarin we prostitutie en coffeeshops weren.

3. VERKEER, VERVOER EN WATERSTAAT

WAAR STAAN WE VOOR?

Het uitgangspunt van ons verkeersbeleid is een goede bereikbaarheid en ontsluiting van de gemeente. We geven hoge prioriteit aan verkeersveiligheid met specifieke aandacht voor locaties waar verschillende soorten weggebruikers de weg met elkaar delen. Inwoners kiezen zelf hun eigen wijze van vervoer. We kiezen dan ook voor realistische parkeernormen. Daarbij vinden we een hoog serviceniveau van het openbaar vervoer van groot belang. Omdat er steeds meer elektrische voertuigen zijn, moet het aantal laadpalen in onze gemeente gelijke tred houden met de behoefte.

WAT HOUDT DIT IN?

- Meerdere verkeersdeelnemers maken gebruik van de weg. Daarom wordt de fysieke inrichting van wegen afgestemd op de verschillende verkeersdeelnemers. Zo onderzoeken we bijvoorbeeld of we de Groeneweg veiliger voor fietsers en voetgangers kunnen maken.

- We blijven aandacht vragen bij de Provincie Utrecht voor een veilige en goede bereikbaarheid en ontsluiting van onze gemeente via de Amersfoortseweg (N199). In dit kader pleiten we voor een vierbaansweg. Daarnaast vragen we ook aandacht voor veilige ontsluitingen van de woningen op de drukke Amersfoortseweg. Ook de nieuwe ontsluitingsweg vanuit Vathorst mag de bereikbaarheid van en naar Bunschoten niet belemmeren. De aanpassing van knooppunt Hoevelaken zetten wij blijvend op de agenda.

- We streven ernaar het sluipverkeer in onze gemeente te verminderen. Een rondweg vanaf de Nijkerkerweg achter Haarbrug-Zuid is daarom nog steeds onze wens.

- We constateren dat de ontsluitingen van Rengerswetering op de Oostelijke Randweg niet veilig genoeg zijn. Daarom maken we deze overzichtelijker en verkeersveiliger.

- Er gebeuren te veel ongelukken op de rotondes. Met het oog op de veiligheid van fietsers werken we daarom aan het verbeteren van de verkeersveiligheid.

- We realiseren een veilige oplossing voor de verkeersproblemen op de Zuidwenk/Oostsingel/Schouw.

- De parkeerdruk in het centrum wordt steeds groter. Daarom zorgen we bij herontwikkeling en nieuwbouw in het centrum voor voldoende parkeergelegenheid. De parkeercapaciteit in het centrum wordt waar mogelijk uitgebreid.

- Parkeren is en blijft gratis in onze gemeente.

- De veerpont in Eemdijk blijft behouden. We onderzoeken of het mogelijk is het vaarseizoen van de pont te verruimen. Zondag vaart de pont niet. De tarieven mogen niet te hoog worden en het blijft mogelijk om te pinnen op de pont.

- Het optimaliseren van de huidige verbindingen in het openbaar vervoer vraagt voortdurende aandacht en inbreng bij de Provincie Utrecht. Een snelbusverbinding tussen Bunschoten en Amersfoort blijft een belangrijk streven. Ook de verbinding met de omliggende plaatsen, zoals Baarn en Nijkerk, vraagt aandacht en mogelijk verbetering. In het bijzonder brengen we onze wens van een busverbinding tussen Eemdijk en (station) Baarn bij de provincie in.

- Er moeten voldoende oplaadpunten voor elektrische auto's in de gemeente zijn. Een goede parkeerbalans in onze wijken en buurten is daarbij van belang. Daarnaast wordt het aantal oplaadpunten voor elektrische fietsen in het centrum uitgebreid.

- Ontbrekende schakels in de fietsinfrastructuur worden waar mogelijk ingevuld. We denken hierbij aan een fietspad Zevenhuizen-Amersfoortseweg, zoals we dit met de gemeente Amersfoort hebben afgesproken.

- We verkennen de mogelijkheden van een recreatieve fiets- en wandelverbinding tussen de Westdijk en de Hofjes.

- We onderzoeken de mogelijkheid van een recreatief fietspad langs de Eem tussen de Maatweg en de kop van de Eem.

- We willen een beveiligde en overdekte fietsenstalling in het centrum.

- De routes naar de bushaltes en ook de haltes zelf dienen goed toegankelijk te zijn voor mensen met een fysieke beperking.

- Het rijden op fatbikes levert regelmatig problemen op met de verkeersveiligheid. Wij controleren hier streng op. Wij volgen de landelijke ontwikkelingen rondom het mogelijk maken van fatbikevrij maken van (delen) van onze gemeente.

4. ECONOMIE

WAAR STAAN WE VOOR?

Wij willen de lokale economie en werkgelegenheid laten floreren. Wij stellen lokale ondernemers centraal als motor van werkgelegenheid, innovatie en aantrekkelijke winkelstraten. Wij zijn trots op onze lokale mkb'ers en familiebedrijven en geloven dat een sterke lokale economie, verantwoorde overheidsfinanciën en werkgelegenheid de basis vormen voor een samenleving waarin iedereen mee kan doen. Bedrijven moeten de ruimte krijgen om te kunnen ondernemen; we hebben daarbij speciale aandacht voor onze agrarische ondernemingen. Er dient een goed vestigingsklimaat te zijn voor (startende) ondernemers. Werk moet lonen en werkgelegenheid moet voor iedereen beschikbaar zijn, van jong tot oud, van werkzoekende tot zij-instromer.

WAT HOUDT DIT IN?

- We streven naar een optimaal ondernemersklimaat voor (startende) ondernemers en zzp'ers. Een aantrekkelijk vestigingsklimaat, lage lasten en verminderde regeldruk zijn hiervan onderdeel. Bunschoten wil de MKB-vriendelijkste gemeente van Nederland zijn.

- We stimuleren werkgevers om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen en oog te hebben voor Maatschappelijk verantwoord ondernemen. We geven hierin zelf het goede voorbeeld.

- Het winkelgebied blijft geconcentreerd in het centrum van onze gemeente. Het gaat dan om winkels die qua karakter, schaal en grootte in het centrum passen. De vestiging van detailhandel buiten het centrum wordt zoveel mogelijk tegengegaan. Dit om leegstand in het centrum te voorkomen.

- Functiemenging zien we als een goed voorbeeld om leegstand in het centrum te voorkomen. We willen een minder strikte scheiding tussen horeca en detailhandel.

- Samen met de centrumondernemers gaan we door met een toekomstbestendige renovatie van het Spuiplein.

- De zaterdagmarkt blijft een centrale plek in het centrum houden.

- Gemeente en lokale bedrijven hebben goed contact om in te kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen.

- De behoefte aan ruimte voor plaatselijke bedrijven is groot. Daarom blijven we werken aan de realisatie van de eerste fase van Kronkels-Zuid. Er moet sprake zijn van een financieel sluitende exploitatie.

- We maken ons sterk voor versterking van de ambulante handel. Onder meer door eenvoudige en betaalbare vergunningsprocedures en een lonende vergunningsduur voor markthandelaren. Hier blijven we ons ook landelijk hard voor maken.

- De huisvesting van arbeidsmigranten is op dit moment goed geregeld met de twee bestaande logiesvoorzieningen. Tegelijkertijd realiseren we ons dat er problemen zijn met arbeidsmigranten in de woonwijken. Daarom staan we open voor ondernemers die ruimte willen bieden aan een derde voorziening volgens het huidige huisvestingsconcept. We willen ook dat het Convenant huisvesting arbeidsmigranten strak wordt gehandhaafd.

- We hechten waarde aan onze reguliere overleggen met onder andere de Bedrijvenkring, Koninklijke Horeca Nederland en de Spakenburgse Vishandel Vereniging.
- Het aanbestedingsbeleid wordt dusdanig ingericht dat plaatselijke ondernemers optimale kansen krijgen, uiteraard binnen de wettelijke kaders. We zijn scherp op onze aanbestedingsregels om budgetoverschrijdingen te voorkomen.
- We willen bedrijven aantrekken die iets toevoegen aan onze samenleving.
- We helpen mensen die zelfstandig ondernemer willen worden.
- Wij zien de noodzaak van een duurzaam en houdbaar landelijk gebied en zetten ons, samen met de agrarische sector, in voor toekomstbestendige vitale agrarische bedrijven in onze gemeente. Het in samenwerking tot oplossingen komen is daarbij de kracht van ons gebied, waarbij we uitgaan van de mogelijkheden en kansen van het gebied zelf. Plannen en programma's van de Provincie Utrecht moeten realistisch, uitvoerbaar en financieel haalbaar zijn voor de boeren. We blijven erop aandringen dat de Provincie Utrecht voor ons landelijke gebied geen strengere regels hanteert dan de landelijke regels. We helpen onze agrariërs met kennis en kunde vanuit de gemeente.
- We ondersteunen de beweging naar maatschappelijke of multifunctionele landbouw. We verstaan hieronder voedselproductie gecombineerd met maatschappelijke en ecologische diensten, zoals zorg, educatie, natuurbeheer en lokale betrokkenheid. Daarom geven we dit soort initiatieven ruimte in de omgevingsplannen en verlagen we, waar mogelijk, de regeldruk.
- We vinden het belangrijk dat er voldoende ruimte is voor agrarische ondernemers om nevenactiviteiten te ontwikkelen. We stimuleren de streekeconomie door bijvoorbeeld de verkoop van streekproducten mogelijk te maken.
- We volgen de ontwikkelingen van Vitens rondom de waterwinning bij Eemdijk kritisch met het oog op weidevogels, natuur en wonen.
- We stimuleren de vorming van energiecoöperaties.
- We dringen onnodige regeldruk terug.
- Als de gemeente iets te verkopen heeft, dan gebeurt dat via openbare verkoop. Onze verkoopprocessen verlopen dan ook transparant.
- We bezien of de ruimte op de bestaande bedrijventerreinen efficiënter kan worden gebruikt. Denk hierbij aan bedrijventerrein Zuidwenk.

5. ONDERWIJS

WAAR STAAN WE VOOR?

Kwalitatief goed onderwijs is essentieel voor de ontwikkeling van onze kinderen en de samenleving als geheel. Rijk en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, waarbij de gemeente een belangrijke rol speelt in het scheppen van randvoorwaarden. Denk aan passend onderwijs, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en het tegengaan van onderwijsachterstanden. Hierin is de vrijheid van onderwijs een randvoorwaarde. Daarnaast vinden we de koppeling tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt heel belangrijk en moet er ruimte zijn voor onze cultuur en tradities binnen het onderwijs. Kinderen verdienen een persoonlijke liefdevolle opvoeding binnen het gezin. Voor de ontwikkeling van het kind is ook de omgang met andere kinderen van groot belang, in het gezin en ook daarbuiten. We zorgen dan ook dat de kinderopvang goed geregeld is.

WAT HOUDT DIT IN?

- We werken vanuit onze totaalvisie op onderwijs en onderwijsgebouwen in Bunschoten, samen met onze partners uit het plaatselijke onderwijs. Hierin volgen we nauwlettend landelijke ontwikkelingen. Adequate huisvesting van kinderopvang en kinderdagverblijven is belangrijk. Marktwerking en gelijke toelatingskansen vinden wij wenselijk.

- De vrijheid van onderwijs is een fundamenteel recht. Identiteitsgebonden onderwijs is in onze gemeente van groot belang. Als gevolg van een veranderende samenleving gaat onze bijzondere aandacht uit naar de positie van het openbaar onderwijs, waar wij een specifieke verantwoordelijkheid voor hebben. De zorgpunten die wij constateren, zetten wij in overleg met de school om naar verbeterpunten.

- We zien de noodzaak van voorzieningen voor jeugdhulp en passend onderwijs (extra zorgvraag) binnen het reguliere onderwijs.

- De gemeente neemt haar verantwoordelijkheid en spant zich in om kansenongelijkheid aan te pakken. We beperken het aantal thuiszitters en ondersteunen hen.

- We ondersteunen maatschappelijke stages met ambtelijke kennis en expertise. Wij vragen scholieren, via de scholen, mee te denken in oplossingen voor maatschappelijke vraagstukken.

- Schoolpleinen zijn na schooltijd toegankelijk voor kinderen in de basisschoolleeftijd en hebben de juiste grootte. Wij werken aan meer groene en inclusieve schoolpleinen.

- Zwemonderwijs moet onderdeel blijven van het basisonderwijs, zodat in onze waterrijke gemeente zoveel mogelijk kinderen zwemvaardig zijn. We onderzoeken of het behalen van tenminste één zwemdiploma past binnen het schoolzwemmen en brengen in kaart of het verhogen van de capaciteit van het zwemlesaanbod mogelijk is.

- De gemeente zet zich actief in om de aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt te versterken en instellingen voor voorbereidend beroepsonderwijs te ondersteunen. Wij stimuleren een breder aanbod van voortgezet onderwijs in Bunschoten; onder meer een vmbo gericht op techniek. De toename van het aantal lokale bedrijven dat (technische) scholing verzorgt, is een positieve ontwikkeling.

- Het basisonderwijs in Eemdijk blijft in stand.

- Het selecteren van de vervoerders van leerlingen in het speciaal onderwijs moet, gezien de kwetsbaarheid van deze groep, met grote zorgvuldigheid gebeuren.

- Er is aandacht voor onze lokale democratie, taal en geschiedenis binnen het onderwijs. Kinderen in de basisschoolleeftijd moeten minstens éénmaal mogelijkheid krijgen mee te varen op een botter. Naast cultuurontwikkeling vinden we het belangrijk dat basisschoolkinderen in aanraking met muziek kunnen komen. Daarom stimuleren we muziekonderwijs op basisscholen.

- We vinden de stem van kinderen in het belang van de toekomst van de democratie noodzakelijk. We betrekken kinderen door middel van de kindergemeenteraad en kinderburgemeester.

- We pakken taalachterstanden bij jonge kinderen aan door middel van onder andere taallessen, gratis bibliotheekpas en voorleesmomenten.

- We zien ouders en verzorgers graag meer betrokken bij het taalonderwijs.

- Tegen pesten en schoolverzuim wordt daadkrachtig en voortvarend opgetreden. Hiertoe wordt onder meer een 'anti-pesten pact' met de scholen en verenigingen gesloten.

- De verkeersveiligheid rondom scholen moet gewaarborgd zijn.

- We blijven inzetten op optimalisatie van de opbrengsten bij de verkoop van vrijkomende gronden van scholen.

- Het is belangrijk dat scholieren in aanraking komen met onze lokale cultuurvormen, waaronder de plaatselijke musea.

6. SPORT, CULTUUR EN RECREATIE

WAAR STAAN WE VOOR?

Een goede leefomgeving combineert wonen, werken en samenleven met ruimte voor sport, cultuur en recreatie. Het verenigingsleven vormt daarin het cement van de samenleving. We zijn dankbaar voor het goede werk van de vele vrijwilligers. We stimuleren dan ook een actief sportief, cultureel en gezond leven, zodat iedereen kan meedoen. Onze inwoners houden van sport en daarom zijn sport en beweging belangrijke prioriteiten, die toegankelijk moeten zijn voor iedereen. Omdat onze gemeente waterrijk is, zijn we een actieve watersportgemeente. Tradities, cultuur, sterke onderlinge banden en religie vormen het hart van onze samenleving. De museumhaven en onze botters zijn daarin kostbaar cultureel erfgoed. We steunen activiteiten die inwoners samenbrengen op het gebied van kunst, historie en cultuur en hebben oog voor de voorzieningen die daarvoor nodig zijn.

WAT HOUDT DIT IN?

- We stimuleren en faciliteren de breedtesport. De gemeente is verantwoordelijk voor het aanbieden van voldoende en passende sportfaciliteiten. Daarbij werken we samen met onze buurtsportcoaches. Het bestaande zwembad blijft behouden.

- Sport moet toegankelijk zijn voor iedereen; zeker ook voor ouderen en mensen met een beperking. Alle kinderen moeten kunnen sporten. We investeren in sportfaciliteiten en laagdrempelige plekken voor buitenspelen in de wijken.

- We zetten in op uitvoering van de Nota Sportaccommodaties. We maken voortgang met het renoveren van sporthal De Kuil en pleiten voor meer ruimte voor de sportclubs die op dit moment gevestigd zijn op sportpark De Vinken en langs de Bikkersweg.

- We stimuleren het concept "De Gezonde Sportkantine".

- Samenwerking met en tussen sportverenigingen en gemeente faciliteren we via het Sportplatform Bunschoten.

- We zetten in op het multifunctioneel gebruik van ons maatschappelijk vastgoed voor doeleinden van sport en cultuur. Zo zijn er zijn veel locaties verspreid over de gemeente waar cultuurbeoefening plaatsvindt, onder meer in scholen, bij kerken, gemeenschapsgebouwen, in de bibliotheek en bij horeca. Deze locaties en eventuele andere potentiële plekken voor cultuur worden in beeld gebracht. De betaalbaarheid, bereikbaarheid en (fysieke) toegankelijkheid worden daarbij verkend. Wanneer het bestaande aanbod niet voldoet komt een afweging voor een nieuwe plek aan de orde.

- Wij willen de meest aantrekkelijke museumhaven van Nederland zijn met onze botterwerf als beeldbepalend element. Dit is kostbaar cultureel erfgoed. Het in gebruik houden van dit erfgoed is één van de meest aansprekende methoden van behoud voor de toekomst. Een botter is geen museumstuk, maar behoort te varen. Als gemeente blijven we bijdragen aan het verlichten van de kosten van bottereigenaren voor het onderhoud van hun botter. Daarom worden onder meer de bottereigenaren jaarlijks gesubsidieerd voor onderhoud aan de botters. Ook onze ligplaatstarieven zijn in lijn met dit streven en daarmee financieel aantrekkelijk in vergelijking met andere museumhavens.

- We willen het beleid voor behoud en onderhoud van gemeentelijk erfgoed zorgvuldig bekijken en eerlijke kaders meegeven, met de focus op kwaliteit in plaats van kwantiteit. De beoordeling of panden een gemeentelijk monument moeten zijn of worden, gebeurt aan de hand van een helder en onafhankelijk afwegingskader. Bij ruimtelijke ontwikkelingen is respect voor cultuurhistorie en archeologie. We werken vanuit het principe dat het behoud van monumenten voorrang heeft op nieuwbouw.

- Bunschoten is een waterrijke gemeente met de daarbij behorende waterrecreatie. Een goede bevaarbaarheid van het Eemmeer is daarom belangrijk. We werken samen met alle betrokken partijen aan een structurele oplossing voor de bestrijding van het fonteinkruid in het Eemmeer. We zijn gastvrij voor onze waterrecreanten en verwachten dan ook dat zij zich als goede gast gedragen.

- We hebben de afgelopen twee jaar ons best gedaan de zwemwaterkwaliteit van 't Kleine Zeetje te verbeteren met een pilot. We zetten ons hier blijvend voor in.

- Het gebied rondom de Palendijk wordt netjes onderhouden.

- De zelfbedieningsovertoom moet bestendig bruikbaar zijn voor bewoners uit Rengerswetering en Amersfoort. Mochten daarvoor structurele aanpassingen nodig zijn dan gaan we met de partners van het Project Laakzone in overleg.

- We verkennen de natuur- en recreatiemogelijkheden van het gebied ten oosten van Spakenburg aan het Eemmeer.

- Voor jongeren tussen de 14 en 18 jaar is er nog weinig te doen in onze gemeente. Daarom willen we meer activiteiten voor deze groep organiseren. We onderzoeken samen met middelbare scholen en verenigingen hoe we middelbare scholieren kunnen laten meedoen met bijvoorbeeld sport, muziek of scouting. Ook willen we de sportverenigingen stimuleren om jaarlijks een gemeenschappelijke open dag te organiseren voor jongeren.

- We steunen activiteiten uit de samenleving voor jong tot oud. We denken onder andere aan koffieochtenden, sporttoernooien en culturele activiteiten, als de Visserijdag en de KUNSTroute. We zien het belang van de vele evenementen die ons dorp telt.

- In de Stille Week willen we alleen evenementen die passen bij het karakter van deze periode.

- Voor iedere wijk of dorpskern creëren we een eigen ontmoetingsplek. Dit kan bijvoorbeeld zijn in de voetbalkantine, in de kerk, in de bibliotheek of zoals die nu in Rengerswetering gerealiseerd is.

- De toekomstbestendigheid van Museum Spakenburg heeft onze aandacht.

- We juichen initiatieven tot het veiligstellen van de archieven van kerken en lokale kranten toe.

- We zoeken een passende plek waarop we met een herkenbaar object de entree van ons dorp markeren.

7. SOCIAAL DOMEIN

WAAR STAAN WE VOOR?

In ons leven krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom wordt er liefdevolle zorg geboden, zo dicht mogelijk bij huis, waarbij de inwoner centraal staat. Het fundament van een gezonde maatschappij ligt in de samenwerking tussen overheid, gemeenschap, zorgverleners en families. Onze vele vrijwilligers en mantelzorgers spelen hierin een belangrijke rol. De gemeente dient als vangnet. Als mensen zorg nodig hebben is het goed eerst te kijken wat de inwoner zelf kan. Daarna kijken we welke hulp vanuit de gemeenschap, maatschappelijke of religieuze instelling of buurt ("samenredzaamheid") mogelijk is. Daarna wordt er pas een beroep gedaan op professionals. Om de zorg toegankelijk te houden voor onze inwoners heeft de betaalbaarheid van de zorg voortdurend aandacht.

Iedereen mag zijn wie hij of zij is, ongeacht geaardheid of achtergrond. Wij dragen zorg voor ondersteuning van kwetsbare groepen en effectieve bestrijding van discriminatie. We ondersteunen kwetsbare inwoners om sterker in de samenleving te staan. Wij zetten ons in voor het waarborgen van bestaanszekerheid en het bestrijden van armoede. Iedereen moet toegang hebben tot basisvoorzieningen. Samenwerking tussen lokale organisaties is nodig om een breed vangnet te vormen en sociale cohesie te bevorderen.

WAT HOUDT DIT IN?

- Zonder bestaanszekerheid kun je niet meedoen in de samenleving. Wij zetten ons in voor het waarborgen van bestaanszekerheid en het bestrijden van armoede. Armoede bestrijden doen we door niet alleen financiële steun te bieden, maar ook door mensen de mogelijkheid te geven om hun eigen situatie te verbeteren.

- We hebben oog voor situaties waarin mensen met een beperking, vanwege hun beperking, in (stille) armoede leven.

- Werken moet lonen. Daarom staan we voor een effectief en doeltreffend minimabeleid, waarbij een armoedeval wordt voorkomen. Als je van werkloosheid naar een baan gaat, moet je er namelijk financieel op vooruitgaan. Sociale voorzieningen dienen als springplank naar betaald werk.

- We maken "zorgen voor elkaar" makkelijker en juichen daarom initiatieven die de verbinding tussen het sociaal en medisch domein versterken toe. Denk aan huisbezoeken aan (eenzame) ouderen door vrijwilligers, de inzet van Welzijn op Recept en laagdrempelige jeugdondersteuners bij huisartsen. Alleen zo kunnen we ervoor zorgen dat de zorg beschikbaar en betaalbaar blijft. We zijn daarom blij met het werk van maatschappelijke organisaties en concrete initiatieven zoals Schulphulpmaatje, Voorzorgcirkels, Formulieren Brigades, Steunouders, Taalmaatjes en de Genadebron. Zo worden kwetsbare inwoners ondersteund om sterker in de samenleving te staan.

- Mantelzorgers zijn een belangrijke steunpilaar van onze samenleving. Als symbool van dank en waardering ontvangen zij jaarlijks het mantelzorgcompliment. We onderzoeken welke ondersteuningsbehoeften mantelzorgers hebben.

- We ondersteunen initiatieven ter bestrijding van laaggeletterdheid, zoals die van DigiTaalhuis Bunschoten en de bibliotheek.

- Kinderopvang en scholen spelen naast ouders een cruciale rol in het vroegtijdig signaleren van problemen die de ontwikkeling van kinderen belemmeren.

- Wij pleiten voor zorg en maatschappelijke ondersteuning die uitgaat van vertrouwen in zowel de verlener als ontvanger, waarbij de bureaucratie wordt verminderd, om meer gericht te zijn op mensen dan op papieren. Als er dan toch misbruik en fraude plaatsvindt, zetten we in op opsporing en vervolging. De menselijke maat mag hierbij niet uit het oog worden verloren.

- We bieden passende zorg en ondersteuning aan kwetsbare mensen die dat nodig hebben. Denk aan toegankelijke en beschikbare jeugdzorg, dagbesteding (voor ouderen met dementie en mensen met een beperking) en beschikbare en toegankelijke medische en verpleegkundige zorg (fysiotherapeuten, tandartsen, ziekenhuis, huisartsen, wijkzorg, GGZ). We zetten in op een laagdrempelige toegang tot lokale jeugdhulp (sociaal team De Lingt en welzijnsorganisatie De Boei).

- Om de jeugdhulp en zorg in onze gemeente betaalbaar te houden, kijken we kritisch naar het aanbod en wie daarvoor in aanmerking komen. Iedereen heeft recht op de hulp die hij of zij nodig heeft, maar we moeten niet bij elke hulpvraag onnodig doorschieten met een diagnose. Tegenslagen en uitdagingen horen bij het leven, dus zetten we in op het versterken van veerkracht. Het bevorderen van het welzijn van onze jeugdigen blijft een kerntaak van de gemeente, maar we gaan onze focus meer verleggen van symptoombestrijding naar preventie.

- Op dit moment organiseren we de jeugdzorg regionaal, via de organisatie MetMaya. We zien dat dit nog niet de kwaliteitsverbetering en kostenbesparing heeft opgeleverd die hard nodig is. Hoewel het nu nog vroeg is om harde conclusies te trekken, onderzoeken we wel welke instrumenten we hebben om de jeugdhulp zo te kunnen inrichten dat we de kwaliteit kunnen verbeteren, de wachtlijsten verkorten en de kosten beheersbaar houden. Deze drie pijlers zijn leidend voor het beleid.

- Welzijnsorganisatie De Boei is een grote partner in het sociaal domein. Daarom is het fijn dat deze organisatie eenmaal per jaar een presentatie in de raadscommissie houdt ter verantwoording van haar werkzaamheden.

- We kiezen voor een integrale benadering als het gaat om gezinnen die hulp nodig hebben. Belangrijk hierbij is dat er één vaste hulpverlener als aanspreekpunt fungeert.

- Het tegengaan van huiselijk geweld, (jeugd)overlast, kindermishandeling en mensenhandel hebben een hoge prioriteit. Waar signalen zijn, moet dit herkend worden door hulpinstanties en dient er zo snel mogelijk hulp beschikbaar te zijn. Intensievere samenwerking tussen het sociaal domein, zorgverleners, jongerenwerkers, onderwijs en veiligheid speelt hier een belangrijke rol in.

- We ondersteunen en stimuleren de JIM-aanpak (een aanpak gebaseerd op samenwerking met informele mentoren uit het netwerk van jongeren als alternatief voor uithuisplaatsing) en pleeg- en steungezinnen in de buurt.

- De aanpak van drugs- en alcoholverslaving onder jongeren en volwassenen is meer gericht op resultaten, handhaving en nakomen van afspraken en het nemen van verantwoordelijkheid, dan enkel op vrijblijvende voorlichting. We gebruiken onder andere de rioolwatermetingen om de effectiviteit van ons beleid te meten.

- Werkzaamheden in de jeugdzorg, waarvoor we subsidie hebben toegekend, worden uitgevoerd door professionals.

- We zetten bij eenzaamheid in op een aanpak waarbij we ontmoeting en cohesie versterken. Belangrijk is dat inwoners, vrijwilligers en professionals tijdig (leren) signaleren wanneer eenzaamheid zorgwekkende vormen gaat aannemen en dit ook eenvoudig kunnen melden. Op deze manier kunnen er tijdig informele ondersteuning of zo nodig professionele interventies in gang worden gezet.

- De mogelijkheid tot woningaanpassing blijft onderdeel van het aanbod van de gemeente in het kader van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Het is essentieel dat inwoners vooraf goed overleg hebben met de gemeente om tot een passende oplossing te komen.

- Bunschoten is een dementievriendelijke gemeente. Het aantal mensen met dementie zal de komende jaren toenemen, ook in onze gemeente. Herkenning van dementie moet in alle lagen van onze samenleving worden bevorderd. Een dementievriendelijke gemeente zet zich actief in om mensen met dementie en hun mantelzorgers zo lang mogelijk mee te laten doen in de samenleving.

- Met het oog op de toenemende vergrijzing dient er op alle beleidsterreinen rekening te worden gehouden met ouderen. Ouderenbeleid is noodzakelijk om langer thuis wonen ook daadwerkelijk optimaal te faciliteren. Wij staan positief tegenover ideeën van Zorgzaam Bunschoten en vergelijkbare particuliere initiatieven.

- Nieuwe initiatieven binnen het sociaal domein waarvoor subsidie wordt toegekend dienen een zinvolle aanvulling of vervanging te zijn op het bestaande aanbod. Nieuwe initiatieven die gesubsidieerd worden, moeten voor iedereen toegankelijk zijn.

- Het aanpakken van de wachtlijsten in de GGZ vinden we belangrijk, met prioriteit voor ernstige psychische problemen.

- We vinden zorg dichtbij en op de juiste plek van belang. We willen dat er 24 uur per dag een apotheekvoorziening in onze regio beschikbaar blijft voor spoedgevallen en dat er ruimte voor huisartsenposten en andere medische posten opgenomen wordt in de planvorming van nieuwbouwwijken.

- Jaarlijks bekijken we tijdens een schouw samen met ervaringsdeskundigen of drukbezochte plekken goed toegankelijk zijn. Knelpunten worden waar mogelijk opgelost. Hiervoor kan een vaste werkgroep worden ingezet.

- Kinderen en jongeren moeten de mogelijkheid krijgen zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. Daartoe dienen er voldoende veilige spel- en speelmogelijkheden in de wijken aanwezig te zijn. Kinderen worden in een vroeg stadium betrokken bij de (her)inrichting hiervan. Initiatieven die de sociale samenhang en cohesie in de buurt versterken worden waar mogelijk gefaciliteerd.

- Ouders worden meer bewust gemaakt van hun voorbeeldrol bij de gevaren van alcoholgebruik voor hun minderjarige kinderen.

- Nieuwkomers leren de Nederlandse taal, doen actief mee en maken zich de Nederlandse normen, waarden en tradities eigen. Wie ondersteuning ontvangt en kan bijdragen, werkt hieraan mee; niet meewerken heeft gevolgen binnen de wettelijke mogelijkheden.

- We verlenen geen opvang en steun aan afgewezen asielzoekers en illegale immigranten. Dat geldt ook voor organisaties die illegalen opvangen.

- We roepen ouders op om hun kinderen te laten vaccineren conform de landelijke vaccinatieprogramma's.

- We bieden ouders hulp bij het stellen van grenzen aan het mediagebruik van hun kinderen.
- We vinden onze regeling voor relatietherapie belangrijk om gezinnen met kinderen te helpen hun relatie te herstellen en behouden om echtscheiding te voorkomen. Daarom blijft deze regeling onder de huidige voorwaarden bestaan.
- We continueren in onze gemeente het beleid waarin we reclame-uitingen, die relaties onder druk kunnen zetten, weren.
- Samen met de GGD, zorgpartners en andere belanghebbenden geven we uitvoering aan een programma voor suïcidepreventie.

8. VOLKSGEZONDHEID EN MILIEU

WAAR STAAN WE VOOR?

We dragen zorg voor de schepping; niet alleen voor onszelf, maar ook voor de generaties na ons. We staan voor een veilige, gezonde leefomgeving; een plek waar onze inwoners zich prettig voelen. Het gaat ons daarin om de balans tussen natuur, water, energie en leefbaarheid. Duurzaamheid is geen modewoord, maar een verantwoordelijkheid, waarin we een haalbare, innovatieve en betaalbare aanpak nastreven. Zo'n realistische aanpak willen we ook voor de energie- en warmtetransitie. We stimuleren duurzame initiatieven, waarbij we onze rol zien als faciliterend en ondersteunend. Voorlichting richting inwoners en bedrijven vinden wij daarom belangrijk. Het verminderen van de hoeveelheid afval en het verbeteren van de afvalscheiding blijven essentiële doelstellingen.

Preventie is een belangrijk aandachtspunt om gezondheidsproblemen vroegtijdig aan te pakken en zo de druk op de zorg te verlichten. Daarom willen wij inzetten op preventieprogramma's die mensen ondersteunen bij het maken van gezonde keuzes, zoals bewustwordingscampagnes rondom voeding, beweging en mentale gezondheid.

De begraafcapaciteit houden wij op peil, waarbij we een grote verantwoordelijkheid voelen voor de betaalbaarheid van begraven en goed onderhoud en beheer van de begraafplaatsen.

WAT HOUDT DIT IN?

- De uitvoering van het Lokaal preventieakkoord wordt met kracht voortgezet. Hierin worden alle maatschappelijke partners gestimuleerd een eenduidige visie op gebruik van middelen uit te dragen. We vinden het belangrijk dat zoveel mogelijk partners hieraan deelnemen.

- Mystery guests worden ingezet in horecagelegenheden en bij evenementen om schenken van alcohol aan jongeren onder de 18 jaar te voorkomen. Het beleid dat is ingezet om het middelengebruik onder jongeren tot 18 jaar terug te dringen, wordt gecontinueerd.

- Wij werken verder aan klimaatadaptatie. Bij het aanleggen van nieuwe en vervangende rioolstelsels wordt het hemelwater van het huishoudelijk afvalwater gescheiden. Ook het afkoppelen van regenwaterafvoer willen we stimuleren. We bevorderen het gebruik van de regenton. We hebben oog voor vergroening. Zo beschermen we onze wijken en bedrijventerreinen tegen hittestress en wateroverlast. We ondersteunen de operatie Steenbreek door bijvoorbeeld halfverharde parkeerplaatsen aan te leggen en door tegelwippen.

- De gemeente is verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijk afval en zet daarbij actief in op optimale terugwinning van grondstoffen en hergebruik, met minimale verbranding van restafval. We zorgen ervoor dat inwoners hun afval eenvoudig en laagdrempelig kunnen blijven aanbieden, waarbij service centraal staat. Door het afvalbeleid continu te monitoren en evalueren, blijven we de inzameling verbeteren en afstemmen op de behoeften van onze inwoners. We hebben speciale aandacht voor afvalscheiding bij de hoogbouw en gaan vervuiling van het GFT-afval tegen door deze afvalstroom periodiek te blijven controleren.

- Het aanbiedstation blijft behouden binnen de grenzen van onze gemeente.

- Een kringloopwinkel is, om meerdere redenen, zeer gewenst.

- We pakken vaker en actiever zwerfafval aan.

- Verduurzaming is een belangrijk thema voor nu en de toekomst. Hierbij willen we vooral aansluiten bij initiatieven van bewoners, organisaties en ondernemers en hen hiervoor de ruimte bieden. Draagvlak bij inwoners is bij dit thema van cruciaal belang.

- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld en werkt, met redelijke termijnen, verder aan de verduurzaming van het maatschappelijk vastgoed, zoals scholen, sporthallen, zwembad en de gemeentelijke kantoren. De gemeente blijft groene energie inkopen en plaatst zonnepanelen op zoveel mogelijk gemeentelijke gebouwen.

- Op het gebied van duurzaamheid en milieu voldoen we aan landelijke richtlijnen en de wettelijke normen, maar we leggen daarbovenop geen extra belastende maatregelen op aan inwoners en bedrijven.

- Wij hebben oog voor duurzame mobiliteitsoplossingen, zoals elektrische auto's en deelmobiliteit, zodat we de druk op het milieu kunnen verminderen en tegelijkertijd de bereikbaarheid verbeteren.

- We zetten ons in voor duurzame isolatie van woningen, bedrijfspanden en verenigingsgebouwen.

- Voorlichting is een wezenlijk onderdeel van duurzaamheid. Via de energiecoaches krijgen inwoners advies voor het verduurzamen van hun huis.

- De overgang van fossiele energie naar hernieuwbare energie is belangrijk, maar moet wel realistisch, haalbaar en betaalbaar blijven. Voor een ondernemende gemeente als Bunschoten biedt de energietransitie kansen voor innovatie, ondernemerschap en werkgelegenheid. Tegelijkertijd mag het tempo niet ten koste gaan van het draagvlak onder inwoners en ondernemers. Lokaal maatwerk is daarom de sleutel.

- We zijn terughoudend als het gaat om bronwarmtepompen in de buurt van woningen met houten paalfunderingen.

- Innovatieve energiebronnen als geothermie, aquathermie en biogas verdienen de aandacht in de warmtetransitie. We kijken nadrukkelijk naar warmtenetten die gebruik maken van de overtollige warmte van bedrijven. Bedrijven moeten meer mogelijkheden krijgen lokaal opgewekte energie met elkaar te delen.

- We willen meewerken aan het aanpakken van het overbelaste elektriciteitsnet (netcongestie) met voorlichting, lokale opwek, energieopslag en innovatieve oplossingen. We ondersteunen groene energieprojecten, zoals lokale energiecoöperaties en we onderzoeken mogelijkheden voor het faciliteren van buurtbatterijen.

- Binnen de Regionale Energiestrategie (RES) onderzoeken de 30 energieregio's in Nederland waar en hoe het best duurzame elektriciteit grootschalig opgewekt kan worden via wind en zon. Wij zetten ons daarbij al jaren succesvol in voor zon-op-dak en zijn daarin regionale koploper.

Mocht het tot een hoogspanningsstation (TenneT) binnen onze gemeentegrenzen komen, dan is dat voor ons alleen aanvaardbaar wanneer wij gecompenseerd worden voor het verlies aan industriegronden. Wij willen daarbij ook het gesprek voeren over een goede bereikbaarheid van ons dorp, waarbij wij aanpassingen aan de N199 en goede ontsluiting van de Kronkels-Zuid onvermijdelijk achten. We gaan er dan vanuit dat wij daarmee voldoende hebben bijgedragen aan de RES en er geen windturbines binnen onze gemeentegrenzen geplaatst gaan worden. We snappen dat er, vanwege netcongestie, gezocht wordt naar locaties voor het plaatsen van gasturbines bij de huidige locatie van Stedin aan de Groeneweg/Oostdijk. Wij zijn bereid tot het (laten) plaatsen van gasturbines, mede ter ondersteuning van onze lokale energiebehoefte. Wij willen nog steeds in gesprek met Stedin om ons eerder aangeboden zonneveld tussen de A1 en de toekomstige ontsluitingsweg Vathorst te realiseren.

- Het behoud van het open polderlandschap en de bescherming van de natuur krijgen expliciet aandacht. De natuurlijke buffer tussen Vathorst en Zevenhuizen moet worden versterkt.

- Omdat keuzevrijheid een belangrijk uitgangspunt bij het begraafbeleid is, behouden we de mogelijkheid voor begraven voor onbepaalde tijd en hebben een positieve houding ten aanzien van initiatieven voor een particuliere begraafplaats of natuurbegraafplaats. Het is van belang dat we in de toekomst voldoende ruimte voor begraven hebben. Daarom brengen we de behoefte aan toekomstige benodigde capaciteit in kaart en onderzoeken we of de bestaande begraafplaatsen efficiënter ingericht kunnen worden. We willen dat begraven betaalbaar blijft.

- Wij gaan na of een waardige opstelplaats voor de rouwstoet bij de historische ingang van Memento Mori gewenst en haalbaar is.

9. VOLKSHUISVESTING, LEEFOMGEVING EN STEDELIJKE VERNIEUWING

WAAR STAAN WE VOOR?

Wonen is een basisbehoefte van iedereen en daarmee een belangrijke thema. We zetten in op toekomstbestendige woonwijken, die aansluiten bij de behoeften van alle generaties en doelgroepen met een betaalbaar, leefbaar en bereikbaar thuis voor iedereen. Een evenwichtig woningaanbod maakt onze gemeente aantrekkelijk voor haar eigen inwoners; doorstroming zien we daarbij als leidend principe. Eigenwoningbezit zit in de genen van onze inwoners en daar blijven we voor staan. We hebben echter ook oog voor (soms kwetsbare) groepen die afhankelijk zijn van een huurwoning. De Omgevingswet biedt kansen voor lokale keuzes bij het verdelen van de schaarse ruimte. Een goede leefomgeving combineert wonen met ruimte voor sport, recreatie, groen, erfgoed en ondernemerschap.

WAT HOUDT DIT IN?

- De bouw van voldoende en betaalbare huur- en koopwoningen heeft topprioriteit. We houden, wat nieuwbouw betreft, vast aan de wettelijke verdeling van 1/3 sociale huur, 1/3 betaalbaar koop en middenhuur en 1/3 dure huur en (middel)dure koop. We denken na over wat er qua nieuwe locaties mogelijk is, ruim voordat de bouw van uitbreidingslocatie Rengerswetering afgerond is.

- Ons woonaanbod moet voldoende, flexibel en divers zijn om alle generaties en doelgroepen te voorzien van een passende woning; nu en in de toekomst. Daarbij moeten we, vanwege de veranderende woningbehoefte, ons woonaanbod aanpassen naar meer woningen voor een- en tweepersoonshuishoudens. We hebben daarbij speciale aandacht voor gemengde woonconcepten voor kwetsbare doelgroepen, zoals mensen uit beschermd wonen of maatschappelijke opvang. We streven naar een gezonde mix van seniorenwoningen, levensloopbestendige woningen, starterswoningen en geclusterde woonvormen. We willen ook als gemeente ruimte bieden aan experimentele en innovatieve woonconcepten.

- We doen regelmatig een woonbehoefteonderzoek op grond waarvan we ons beleid aanpassen of herijken.

- Voor een goede doorstroming is het belangrijk dat er voldoende koop- en huurwoningen voor ouderen beschikbaar zijn. Doorstroming zorgt er tevens voor dat er woningen voor andere doelgroepen, zoals starters en jongeren, beschikbaar komen.

- We bouwen naast appartementen ook grondgebonden woningen voor senioren.

- Een sociale huurwoning is bestemd voor degene die deze nodig heeft. *Scheefwonen* moet worden aangepakt. We onderzoeken de mogelijkheid een vermogenstoets in te voeren bij het toewijzen van sociale huurwoningen.

- De plaatsing van statushouders in onze wijken gaat gepaard met adequate begeleiding.

- Nieuwbouw in Eemdijk dient voortvarend opgepakt te worden om de gemeenschap vitaal te houden.

- We streven ernaar te voldoen aan de taakstelling van de huisvesting van statushouders.

- We onderzoeken hoe reguliere woningen, die nu gebruikt worden voor arbeidsmigranten, kunnen worden ingezet voor verhuur.

- Bij de nieuwbouw van woningen moet er aandacht zijn voor voldoende parkeergelegenheid, zeker als het gaat om inbreidingslocaties in het centrum van onze gemeente.
- We maken gebruik van nieuwe ontwikkelingen in de bouw, zoals prefab, circulair en modulair bouwen.
- We gebruiken de bestaande mogelijkheden voor voorrang voor eigen inwoners bij nieuwbouw maximaal.
- Om te zorgen dat nieuwe woningen worden bewoond door de koper blijven we de zogenaamde zelfbewoningsplicht in stand houden. Ook het anti-speculatiebeding houden we in stand om te zorgen dat het financiële voordeel van een betaalbare woning ook daadwerkelijk ten gunste komt van de starter. We onderzoeken de inzet van koopoplossingen, zoals KoopGarant en KoopStart.
- Bestaande woningen kunnen beter benut worden door splitsen, optoppen, woningdelen en transformatie.
- Leegstaande kantoor- en bedrijfspanden moeten, waar mogelijk, worden omgezet in woningen. Bij vrijkomende agrarische bebouwing kijken we naar nieuwe bestemmingen, waaronder mogelijkheden voor woningen.
- Nieuwe woonwijken moeten groen, duurzaam en toekomstbestendig zijn, met goede voorzieningen in de buurt.
- We pakken afvaldumping, geluidsoverlast en achterstallig onderhoud sterker aan. We zien erop toe dat de afgesproken onderhoudsniveaus worden gerealiseerd.
- We bekijken of er voldoende zitbankjes met afvalbakken aan de randen van onze bebouwing staan en passen zo nodig aan.
- We investeren in openbare groene pleinen, sport- en spelvoorzieningen die uitnodigen tot spelen, ontmoeting en bewegen, ook voor kinderen met een beperking (de zogenoemde inclusieve speelplaatsen). We geven prioriteit aan de toegankelijkheid van de openbare ruimte. Mensen met een beperking moeten zich vrij kunnen bewegen in de gemeente. We dragen zorg voor toegankelijke ruimten en veilige stoepen.
- We bekijken of er ruimte is voor woonarken in onze gemeente.

10. FINANCIËN

WAAR STAAN WE VOOR?

Wij staan voor een verantwoordelijk financieel beleid met een structureel sluitende meerjarenbegroting. Geld van onze inwoners kunnen we maar één keer uitgeven. Dat moet zorgvuldig en degelijk gebeuren. Een gemeente die haar huishoudboekje op orde heeft, kan tegen een stootje. Daarom houden we vast aan solide overheidsfinanciën: relatief lage lasten, transparantie in subsidies en inzichtelijke begrotingen. We erkennen dat onze ambities en opgaven geld kosten. Een lokale lastendruk die past bij het voorzieningenniveau van onze gemeente blijft hierbij ons uitgangspunt.

WAT HOUDT DIT IN?

- Een goede financiële huishouding is van groot belang. Daarbij hoort een strikte scheiding tussen inkomsten en uitgaven. Structurele uitgaven moeten met structurele inkomsten worden gedekt. Eenmalige inkomstenmeevallers mogen niet worden gebruikt voor structurele uitgaven.

- We hanteren een strikte begrotingsdiscipline, waarin inkomsten en uitgaven met elkaar een realistisch beeld van de werkelijkheid geven.

- De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant. De begroting en het jaarverslag zijn helder en goed leesbaar. De kwaliteit van de financiële documenten wordt verbeterd door de verbinding tussen de begroting en de jaarrekening te bevorderen, zowel in kwalitatieve als kwantitatieve zin. Bewoners en ondernemers krijgen jaarlijks inzage waaraan het geld is besteed via de gemeentepagina in de plaatselijke huis-aan-huiskrant.

- Onze inzet blijft erop gericht tot de goedkoopste gemeenten van Nederland te blijven behoren. Landelijke besluiten waarop de gemeente zelf geen invloed heeft, denk hierbij aan een herijking van het Gemeentefonds, kunnen ons echter dwingen tot een aanpassing van deze uitgangspunten. Zo hangt het financiële ravijnjaar, een dreigend landelijk financieringstekort waar gemeenten vanaf 2026 mee te maken zouden krijgen, voor 2028 nog in de lucht. Wij blijven het Rijk en de VNG aanspreken voor een eerlijke verdeling van de beschikbare middelen.

- Noodzakelijke ontwikkelingen in onze samenleving kunnen ook gevolgen hebben voor de gemeentelijke lastenontwikkeling. We streven naar een lokale lastendruk die past bij het voorzieningenniveau van de gemeente.

- De financiële kengetallen van de gemeente zijn minimaal conform de landelijke richtlijnen. We sturen op een minimale solvabiliteit van 30%, waarbij we erkennen dat er ambities en opgaven in dit akkoord voorkomen die tijdelijk invloed kunnen hebben op de solvabiliteit.

- Jaarlijks voeren we de zogeheten houdbaarheidstest gemeentefinanciën van de VNG uit. Met de houdbaarheidstest brengt een gemeente haar financiële gezondheid in beeld.

- Onze risicoparagraaf is actueel en geeft inzicht in bekende risico's.

- We actualiseren eens per jaar de perspectiefnota, waarbij we bekijken of bestaand gemeentelijk beleid nog steeds noodzakelijk en wenselijk is.

- Er komt een nota "Reserves en voorzieningen" waarin we afspraken maken hoe we omgaan met reserves en voorzieningen. Het document beschrijft wanneer en waarvoor deze worden ingesteld, hoe ze mogen worden gebruikt en welke regels gelden.

- De gemeentelijke leges en tarieven moeten kostendekkend zijn. We controleren dit elk jaar en passen dit zo nodig aan.
- De afschrijvingstermijnen moeten realistisch zijn. Het verhogen van afschrijvingstermijnen mag niet gebruikt worden om de begroting of projecten financieel sluitend te krijgen.
- We geven projectsubsidies die projecten helpen opstarten en stimuleren. Projectsubsidies worden toegewezen voor een bepaald doel, een bepaalde afgebakende tijd en er moet sprake zijn van een goede verantwoording van de subsidie. Subsidies behoren de plaatselijke gemeenschap ten goede te komen.
- Ontvangers van structurele subsidie dienen jaarlijks rekening en verantwoording af te leggen van de besteding van gemeenschapsgelden. Eenmaal per vier jaar wordt een evaluatie gehouden van kosten, nut en noodzaak van de gelden die aan een dergelijke organisatie zijn verstrekt.
- Toeristen en arbeidsmigranten maken gebruik van voorzieningen van de gemeente, denk aan zorg, wegen en openbare faciliteiten zoals toiletten en prullenbakken. Daarom willen we zo snel mogelijk starten met de invoering van niet-ingezetenenbelasting. Daarnaast willen wij ook komen tot de invoering van een weloverwogen toeristenbelasting, waarbij we rekening houden met de belangen van kleine ondernemers en de ontwikkelingen in de sector.
- We evalueren subsidies regelmatig op hun nut en noodzaak. Voor alle niet verplichte samenwerkingsverbanden van de gemeente voeren we ook periodiek een "nutnoodzaak evaluatie" uit.
- De gemeentelijke organisatie zet zich maximaal in om provinciale, landelijke en Europese subsidies te verwerven voor de plannen van onze gemeente.
- Bij externe inhuur voor projecten wordt een kosten-batenanalyse gemaakt.
- Actief grondbeleid kan gepaard gaan met grote financiële risico's. We beperken ons daarom waar mogelijk tot een faciliterend grondbeleid. Bij faciliterend grondbeleid stelt de gemeente de kaders voor de ontwikkeling vast, maar zijn derden verantwoordelijk voor de realisatie.

PORTEFEUILLEVERDELING 2026-2030

BURGEMEESTER JACO GEURTS

- Algemeen bestuur en Kabinetszaken
- Openbare Orde & (Integrale) Veiligheid en Politiezaken
- Regionale samenwerking
- Brandweer en Veiligheidsregio
- Rampenbestrijding en Crisisbeheersing
- Horeca- en Evenementenbeleid
- Communicatie
- Dienstverlening
- Juridische advisering en Klachtenafhandeling
- Externe betrekkingen en Representatie
- Integrale handhaving

WETHOUDER ARIEAN VAN DE GROEP (1E LOCOBURGEMEESTER)

- Bouwen en Wonen
- Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
- Openbare voorzieningen en Gebouwen
- Openbare Ruimte, Water en Wegen
- Herontwikkeling van voormalige schoollocaties
- Onderwijs en project IHP
- Project Rengerswetering
- Volksgezondheid

WETHOUDER WIM VAN DER ES (2E LOCOBURGEMEESTER)

- Ruimtelijke ontwikkeling
- Landelijk gebied
- Bedrijventerreinen, inclusief Kronkels-Zuid
- Omgevingswet
- Milieu, Duurzaamheid en Afval (RES, Netcongestie)
- Mobiliteit (Verkeer en Vervoer)
- Zorg (Jeugdzorg, WMO, beschermd wonen)

WETHOUDER DOLF HUIJGEN (3E LOCOBURGEMEESTER)

- Werk en Inkomen
- Welzijn (Ouderenbeleid, integrale toegang)
- Sport
- Cultuur en Erfgoed
- Speelbeleid
- Recreatie, Toerisme, Havens en Strand
- Subsidiebeleid
- Spreidingswet
- ICT, Personeel en Organisatie

WETHOUDER BRAM VAN GOOR (4E LOCOBURGEMEESTER)

- Financiën
- Economische Zaken
- Grondexploitaties (GREX)
- Begraafbeleid

